

Tu Tập (2)

Kalama tri ân bạn thuongthoicogidau ghi chép.

[10/03/2026 - 07:45 - thuongthoicogidau]

Tham ái kể gọn chính là lòng ham thích, bất cứ cái gì cũng là tham ái.

Tham ái kể có hai đó là: Muốn có được cái mình thích và muốn tránh được cái mình ghét. Tham ái kể có ba: Muốn hiện hữu, sở hữu và hưởng thụ.

Rồi bây giờ muốn bàn chữ tu bắt buộc phải nói về ba cái khổ trước

Khổ thứ nhất đó là khổ khổ là sự CÓ MẶT của những gì làm cho thân tâm KHÓ CHỊU.

hoại khổ là sự VẮNG MẶT của những gì làm cho ta DỄ CHỊU.

Hành khổ là tính chất lệ thuộc các điều kiện lệ (thuận duyên và nghịch duyên).

Tôi hỏi các vị nha, trong đời sống này các vị nghe cái chữ thuận duyên, nghịch duyên Nhưng mà các vị có đồng ý với tôi là đời sống mình bị chi phối cả hai thứ duyên nó đúng không? Chứ làm sao mà thuận 100% được. Mà nếu nghịch 100% sao mình sống?

Còn nếu mà thuận 100% thì chuyện đó là chuyện hoang đường. Hiểu không? Thuận 100% là hoan đường mà nghịch 100% sao sống. Cho nên chúng ta phải mấy chục phần trăm. Cái mấy chục đó là nó tùy mỗi người. Có người mà sung sướng là cái thuận duyên nó là từ 51% trở lên. Còn cái người mà cái thuận viên đó 49 trở xuống thì gọi là khổ. Còn người sướng là cái người mà thuận duyên có từ 51 trở lên. Có nghĩa là mình lấy 49 51 ấy. Cho nên có người là cái thuận duyên là 70 mà nghịch duyên là 30. Có người ngược lại nghịch duyên 70 mà thuận duyên 30. Rồi có người thuận duyên 40 mà nghịch duyên 60.

Đời sống mình phải lệ thuộc các duyên mà duyên nó gồm có hai đó là duyên trợ sinh và duyên trợ lực. Và duyên trợ sinh hay trợ lực nó gồm có bốn trường hợp là A giúp B bằng cách có mặt trước, A giúp B bằng cách có mặt sau, A giúp B bằng cách cùng có mặt, A giúp P bằng cách là vắng mặt. Vì tất cả mấy trường hợp này nó gom chung lại thành là thuận duyên hay là nghịch duyên

Thì chính vì cái đời sống của mình nó phải liên tục lệ thuộc các điều kiện. Cho nên cái sự lệ thuộc đó cũng được gọi là khổ. Nó tên là hành khổ. Có người hỏi tôi tại sao cái sự lệ thuộc đó là khổ? Thì tôi hỏi các vị nha. Mỗi ngày các vị trước mặt tôi nè, chăn êm, nệm ấm, nhưng lụa, bơ sữa, quần là áo lụa, chăn êm nệm ấm, bơ, sữa sung sướng đúng không? Nhưng Mỗi bữa ăn như vậy đó các vị phải đi gõ cửa 15 người để mà xin phép được ăn. Hiểu không? Rồi mỗi lần tắm á là có người hầu hạ thơm phức nhưng mà trước khi tắm phải đi gõ cửa 15 người để xin phép được tắm. Chỉ cần một người không cho phép là không được tắm. Hiểu không? Tôi là có người xoa bóp ngâm chân bằng thuốc bắt tùm lum hết rồi đổ chất cho mình ngủ sung sướng. Nhưng trước khi mà hưởng được cái đó đó các vị phải đi xin phép 15 chữ ký và 15 con dấu. Hiểu không? Thì các vị sướng thì có sướng mà các vị thấy cái sự lệ thuộc đó có mệt không hả? Sướng đó nhưng mà lệ thuộc là đã thấy hết sướng. Nói gì là nói gì là mỗi lần ăn được một cái chén cơm thiêu là phải đi sinh 15 người. Hiểu không? Như vậy thì các vị thấy may là sung sướng mà mình còn bị lệ thuộc là nó không thấy nước không trôi rồi. Thà ăn đĩa muối rang. Hơn bạc hơn vàng, vừa khóc vừa ăn. Vậy mà Việt Nam có câu là thà ngồi khóc trong xe W còn hơn ngồi cười sau xe đạp. Cái đó là nói cho vui thôi. Hiểu không? Rồi cho nên đời sống mình có ba cái khổ. Thứ nhất là sự có mặt của những thứ làm cho ta khó chịu là khổ. Thứ hai là sự vắng mặt của những thứ làm cho ta dễ chịu. Và thứ ba cái tính chất lệ thuộc các điều kiện để làm nên cái cuộc sống. Thì cái sự lệ thuộc đó là cũng là một thứ khổ. Và chưa hết cái này mới sâu nè. Hai cái khổ một, hai nó bị nó được có mặt trên nên tầng của cái khổ ba có đúng không ta?

Cái đó mới ghê chứ. Khổ một và khổ hai nó được đề ra được tạo ra bởi cái khổ ba. Hiểu hả?

Bởi vì đời sống mình nó lệ thuộc các duyên. Chỉ cần các duyên đó mà cái nghịch nó nhiều thì là những cái khó chịu sẽ xuất hiện và cái dễ chịu sẽ biến mất. Còn khi nào cái thuận duyên nó xuất hiện thì ngược lại. Khi mà thuận duyên nó có mặt thì cái dễ chịu nó xuất hiện nó nhiều còn cái khó chịu nó ít.

Rồi bây giờ nghe cái này mới quan trọng nè. Quay trở lại. Tôi đang nói về chữ tu. Nhớ ba cái kiểu tu không? Kiểu tu của người hưởng dục, người ly dục, người hành thiện giải thoát, rồi thì trong kinh nói cái trình độ của chúng sanh nó tùy thuộc vào cái căn cơ

Người hạ căn gặp khổ mới tu

Người trung căn chỉ cần hết sướng là muốn đi tu

Bậc thượng căn nhằm chán trong mọi hình thức hiện hữu sướng khổ

Người hạ căn là phải bị bệnh hoạn nè rồi bị sanh ly tử biệt rồi gặp chuyện buồn, thất tài, thất tình, lỡ giận công danh thì họ mới thấy đời khổ quá họ chán họ đi tu. Còn cái người trung căn á thì họ không cần phải bầm dập mà họ chỉ cần họ nhìn thấy cái chuyện đời nó lúc vậy lúc khác là họ đã đi tu. Họ nhìn cái hoa héo họ đã tu, họ nhìn một cái cặp vợ chồng gây gỗ nhau, họ đã đi tu. Tôi biết ông bà sư cô bả đi tu vì một lý do rất là mắc cười. Bà đứng lên lâu bà thấy hai vợ chồng hàng xóm cái đánh lộn cái đi tu luôn. Gớm như vậy tức là không có chư Phật Bồ Tát nào hết chỉ có hai cặp vợ chồng nó ăn là nó cứ đánh rồi nó chửi nhau riết rồi bả nhìn trời ơi ghê quá má ơi con không lấy chồng đâu. Rồi cái nhờ cái cặp đó long thần hộ pháp mà đánh nhau mỗi ngày đó đã đưa nàng về với cửa Phật đó. Đó là bậc trung căn. Còn bậc thượng căn thì sao? Cái bậc này hơi bị hiếm. Có nghĩa là khi sanh ra đó cứ thắc mắc với mình hoài. Nếu sống trăm năm thì đời sẽ đi về đâu? Mỗi ngày ra công ty làm chủ tịch hội đồng quản trị rồi thì sao? Ăn để sống, sống để ăn, ăn để đi làm, đi làm để sống, sống để đi làm, đi làm để ăn, ăn để đi làm. Nó cứ lặp đi lặp lại cái điểm khúc liên tục như vậy. Họ thấy đó họ chán. Cái bậc thượng căn, bậc thượng căn họ đi về mở cửa là thấy nguyên đám con cháu, cháu nội cháu ngoại nó bò nó u a ngong nghịu bập bẹ rồi bò tới bò lui mập ú. Đứa nào đứa đấy tay chân nếu mà gặp người bình thường gặp đó họ thích lắm nhưng mà cái bậc thượng căn nhìn họ ón. Bởi vì phải nói trong các cái kiểu đầu tư thì kiểu có vợ có con là một kiểu risky investment. Hiểu không? Là bởi vì nó bây giờ nó dễ thương nhưng mình không biết tới lúc mà nó có tuổi nó khoảng 15 17 nó có bè đạn rồi chích hút nghiện ngập. Còn con gái lúc đó bầu bì tùm lum tà la khổ lắm.

Cho nên cái bậc thượng căn là người ta nhìn thấy người ta ngán ngán quá đi.

Rồi bây giờ nghe nè ba cái hạng tu. Cái hạng đầu tiên là tu để cầu công đức hưởng dục là vì cái hạng này chỉ biết sợ cái khổ khổ. Bây giờ hiểu chưa? Đó bây giờ mới hiểu tại sao mà tôi cho viết cái khổ khổ. Cái hạng này nè là chỉ biết chỉ biết sợ khổ cho nên mới làm công đức để được hưởng dục. Sợ khổ là sợ gì ta? Sợ bệnh không thuốc uống, sợ đói không gì ăn, sợ lạnh không gì mặc, sợ nắng mưa không có mái nhà, sợ xui xẻo trong đường tình duyên, sợ cuộc đời không được hanh thông đỗ đạt. Chính vì sợ những cái nỗi khổ đó cho nên người làm các công đức để đời sau đừng có bị cái khổ khổ.

Rồi bây giờ tiếp theo là cái hoại khổ là có những người khá hơn một chút. Họ thấy rằng cái hạnh phúc của ngũ dục nó quá ngắn ngủi, có đó rồi mất đó. Có hiểu không ta? vì thấy rằng hạnh phúc trong cõi dục á lúc có lúc không. bởi vì họ không có mãn nó vụ khổ đó mà họ chỉ mãn cái sự vô thường thôi. Lúc có lúc không, mong manh vô chừng bởi vì các vị có biết không? Chỉ có ở cõi dục mới có sự đột tử, chỉ có ở cõi dục mới có cái tai nạn, chỉ ở cõi dục mới có cái sự mà đổ vỡ bất chừng. ở cõi cõi thiên không có, Ở cõi dục nó mới có cái chuyện mà tự nhiên đang ngon lành này cái bùm cái lên đường là bên cõi thiên không có cái đó. Cõi thiên là người mà sống trên cõi Phạm Thiên bằng năng lực của thiên định á không có cái chuyện mà tự nhiên cái đang có bị mất thành linh trở tay không kịp không có nhưng cõi dục có. Kể cả chư thiên, dục thiên vẫn có. Vẫn có đặc biệt là cõi người. Đặc biệt là cõi người, đặc biệt là các cái cõi xa đọa. Như con chó nó đang vui thì nó lăn ra nó chết. Con chó chủ cưng vậy nó lăn ra nó chết, rồi con người cũng vậy. Đang giàu sang thì lăn ra chết nói ra ngậm ngùi chứ đầu hôm sớm mai từ cái vai trò vị trí của một người chủ của một đại gia muôn người cúi đầu kính phục chứ tắt thở rồi thì trong thời gian ngắn thì người ta nhìn mình như con chó ghê vậy đó. Đó cái đó là cái bi kịch của của cõi dục ấy. Cho nên cái hạng thứ nhất là làm công đức để cầu hưởng dục chỉ vì muốn chạy trốn cái khổ khổ. Cái hạng thứ hai tu thiên vì thấy cái sự mong manh của dục lạc. Cái hạng thứ ba đó là chán luôn cái hành khổ là thấy rằng hễ có mặt thì ở đời này tự nhiên có hoại khổ và khổ khổ. Đây. Và các vị thấy thấy hai chuyện Thứ nhất là hễ có mặt thì sẽ có khổ khổ và hoại khổ. Thứ hai, sự có mặt này là vô nghĩa, vô ích, vô dụng, vô bổ và

vô vô duyên. Còn mình thì sao? Mình không có thấy. Mình không có thấy cái đó. Thì tôi nói pháp, tôi nói câu may chứ tôi nghĩ ở đây khó ai chia sẻ tôi cái đó.

Tôi nhớ tôi nay nói hoài rước tôi quê luôn á. Là trong cái phim Twilight nó có cái câu thế này. Nếu ta sống hoài không chết thì ta sẽ sống cho cái gì á? Có nhớ câu đó không? Câu đó nó sâu lắm. Nếu ta sống hoài không chết thì ta sẽ sống cho cái gì? Cái này tôi nói cái này nó rất là kỳ nha. Thôi kệ lỡ nói luôn. Lúc nào mình cũng thích cái gì bèn đúng không? Mình mua đồ thích đồ bèn nhà phải cất nhà bèn đúng không? Rồi tình cảm cũng bèn chứ. Tôi nói thiệt cái này nói nhỏ xíu bèn chán lắm hiểu không? Ở hoài cái nhà nó nản lắm. Rồi chiếc xe mà cứ chạy hoài nó không chịu hư. Còn người thì chắc các vị biết rồi tôi nói hồi đó chém tôi nữa. Người thì phải có vậy có kia, có mặt có đào phải? Chứ cái gì đâu mà cứ đời đời cái nắm tay nhau bay trong bao nhiêu cõi thiên hà bay vòng vòng bay qua bao nhiêu ngôi sao mà có cái mặt nó hoài vậy đó. Nó kỳ lắm. Tôi nói thiệt không phải tôi nói chuyện đời tôi xúi việc ngoại tình đâu. Không có nha mà tôi đang nói cái hành khổ, ngài Xá Lợi Phất ngài quả cái vụ đó Ngài hỏi ủa nếu mà nó không bị khổ, nếu nó không bị vô thường đó thì nó cứ vậy hoài hả trời, Cái đó nó ớn dữ lắm luôn vậy đó ớn lắm lắm các vị tưởng tượng cơm nếp mà bắt quý vị ăn suốt 15 ngày cái mặt của mình như cơm nếp vậy đó là cơm nếp thôi nó ớn dữ lắm, nó chèn bẹt cái mặt vậy đó thì nói gì là con người.

Cho nên cho nên tu đó có ba cấp. Cấp một là chán cái gì? Khổ khổ. Cấp hai là chán cái hoại khổ. Thấy đục lạt là mong manh. Cái thứ ba là chán cái hành khổ.

Ta thấy được bao nhiêu vấn đề thì sẽ giải quyết được bấy nhiêu vấn đề. Câu này rất là quan trọng. Thấy được khía cạnh vô bổ vô nghĩa của đời sống ở mức độ nào thì ta sẽ theo đó mà giải thoát ở mức độ nào hiểu không? Nhận thức được đời sống ở mức độ nào thì ta sẽ giải thoát theo cái mức độ đó. Thí dụ mình bị ngứa, mình chỉ thấy là mình bị ngứa thôi chứ không thấy hơn nữa. Thế là mình gãi nghe kịp không? Nhưng mà cái người kia họ cao hơn một bậc họ thấy rằng cái ngứa này là rõ ràng cái áo này một tuần chưa có giặt đúng không? Họ bèn thay áo. Cái phần họ giải quyết nhiều hơn ông gãi phải không? Ông kia chỉ biết ông chỉ biết một chuyện ngứa thì phải gãi hết. Nhưng mà ông nội cao hơn ông nội nói là do bộ áo cả tuần chưa có giặt. Thế là ông thay áo. Nhưng mà ông thứ ba đó ông nói không tắm nữa phải tắm nữa chứ còn thay đồ mà người do hầy thế này vẫn ngứa tiếp. Hiểu không? Đó tức có nghĩa là tùy vào cái việc mình thấy được bao nhiêu phần trăm vấn đề thì ta mới giải quyết được bấy nhiêu. Đau khổ cũng vậy.

Tu tứ niệm xứ là sao? Là để thấy rằng mọi hiện hữu là khổ. Mọi ở đây nó gồm có cái gì? Thiện ác khổ vui. Còn chúng ta thì sao? Chúng ta nói đời là khổ chúng ta toàn là sợ cái gì cay đắng không mà có đúng không? Hiểu không? Mà nếu một người chỉ biết sợ cái cay đắng mà không có biết tỉnh, không biết cảnh giác trước cái ngọt, người đó sớm muộn gì cũng khổ, tin tôi đi. Tôi tin điều đó 1000% cái người mà chán sợ cái vị đắng mà còn đam mê hơn vị ngọt đó, người nó sớm muộn gì cũng khổ tại vì cái ngọt nó rất là mong manh. Vấn đề là mình không chịu thấy rõ cái khổ cho nên nghe cho kỹ. Do không thấy rõ cái vấn đề nên giải pháp của ta cũng không được rõ ràng.

Đây là mấy cái câu bà con phải xâm lên người thôi.

Cái chuyện này là rất là khoa học chứ tôi thù nhất là cái vị đi học đạo mà phải nghe lời ông thầy ông nói sao cứ cầm đầu ghi học tự mình phải xác chứng cái đó có tin được hay không phải không? Có nghĩa là khi ta không thấy được rõ ràng vấn đề thì giải pháp nào của ta cũng chỉ là không rõ ràng. Như bữa tôi hay kể hoài cái chuyện mà bà vợ đang làm bếp rồi ông chồng ông đọc báo cho bà vợ nghe đàn ông uống rượu hư gan, cái bà nói đừng có uống rượu nữa, rồi ông đọc tiếp hút thuốc rồi hư phổi, bà nói đừng có hút thuốc nữa, trong đó ghi tiếp đàn ông mà gần phụ nữ nhiều thì yếu thọ, cái bà nói đừng đọc báo nữa. Thì mình thấy cái cách giải quyết của bà nó rất là dở hiểu không? Có cái ông đó bị tâm thần cái mỗi lần ông lên giường là ông sợ lắm. Mỗi lần ông lên giường là ông sợ là ông có cảm giác ai đó ở trong giường thò tay là chụp cái chân ông hiểu không? Mà đêm nào cũng vậy nó bà là ông lên giường là ông rút cái chân lên lẹ lắm. Mà cái đó ám ảnh rất là nhiều năm nhiều tháng. Bữa đó phải đi bác sĩ thì bác sĩ mới cho ông uống thuốc này thuốc kia an thần thuốc ngủ thuốc định kinh định thần tùm lum. Đi 18 ông bác sĩ mà không có hết. Thì đến cái một ngày kia thì cái ông bác sĩ thứ 18 Đó ông bác sĩ cuối cùng á ông gặp ông này ở ngoài đường ông hỏi sao lúc này khá không thì ông kia ông cười cười nói hết rồi hết bệnh rồi cái bác sĩ nó đi 18 ông mà bây giờ ông thứ 19. Không ông thứ 19 là thằng xích lô, ông bác sĩ nói 18 thằng bác sĩ không bằng thằng

xích lô. Đúng mấy cha cho tôi uống thuốc còn thằng bạn tôi nó nói về cưa chân giường là không còn cảm giác nó nữa.

Cưa chân giường tại vì khi nó hở thì mình mới có mới có sợ là có cái thằng nào nó nó thò ra bây giờ mình cưa sát rồi thì mình đâu có.

Chuyện này hay có cái ông đó bị cũng bị tâm thần mà ông bị tâm thần mà ông lại sợ chuột mới ghê chứ thì đêm nào cũng nằm cũng thấy chuột nó bò đầy giường hết sợ lắm ông đi bác sĩ thì bác sĩ nói có cách Giấc ngủ không sâu thường sinh mộng mị. Tôi cho ông uống một liều thuốc ngủ sâu thì nó không có mộng mị. Một liều thuốc mạnh thì sẽ ngủ sâu mà ngủ sâu thì không mộng mị. Thì ông nói ông mới dặn ông này ngày uống bao nhiêu bao nhiêu. Ông này nói được nhưng mà đêm nay là tạm thời không có uống mai mới uống. Tại vì mấy đêm nay chuột nó đá banh mà tối nay nó chơi trận chung kết. Có nghĩa là nghe hiểu không? Có nghĩa là sợ chuột mà lại biết đó là chiêm bao. Nhưng nhưng sao ta? Trót mê bóng đá. Tất cả chúng ta là vậy. Học đạo biết đời là giả, biết đời là vọng, biết đời là mê nhưng có những thứ bỏ không được. Có hiểu không? Tức là sợ chuột nè, mất ngủ nè, suy nhược thần kinh nè nhưng mà tiếc cái trận chung kết. Bởi vì đêm nay có mấy con chuột Ronaldo, chuột Messi tùm lum tà la mà giờ nhất là có con chuột áo số 10 đó. Con chuột đó là mưa làm gió mà bây giờ tối nay mà kêu uống thuốc vô là không có gặp mấy đồng chí làm sao. Cho nên thôi để coi sau cái trận này là mai uống. Cái câu chuyện đó tôi rất là thích bởi vì câu chuyện đó nó phản ánh trung thực cái phạm tâm của chúng ta. Đây cho nên chiều nay tôi cho bà con học cái chữ tu như là tôi đã hứa mỗi ngày mình học một chữ và tôi mong là từ đây về sau mỗi lần bà con đi đâu mà nghe đến chữ tu bà con nhớ nội dung này chiều nay có nhớ không?

Thì nhớ tu là gì? Tu gồm có ba cấp. Mà tại sao có cái ba cấp là vì cái khả năng nhận thức vấn đề của chúng ta nó có ba cấp. Mà đã Nói đến khả năng nhận thức là phải nói đến ba thứ khổ. Mà tùy thuộc vào cái khả năng thấy được bao nhiêu phần trăm vấn đề thì cái giải pháp của chúng ta nó cũng có chừng ấy tác dụng. Và khi ta không có được cái nhìn rốt ráo thì không có giải pháp nào của ta là rốt ráo hết á. Hiểu không? Có nghĩa là bây giờ mình bị ngứa thì mình đâu có đơn giản là mình gãi. NO một hai cái một ngứa chút chút thì được chứ nếu mà mình thấy ngứa hơi nhiều là mình đâu có thể dừng lại ở chỗ gãi mà mình phải nghĩ tới cái gì sâu xa hơn chứ